

ДЗЯННІЦА

Вестка Беларускаго Нацыянальнаго Камісарыяту.

Асобны № каштуя усяго 35 кап.

У Расеі
За граніцу

№ 6

ВАРУНКІ ПЕРЭДПЛАТЫ:

На 12 мес.	На 9 мес.	На 6 мес.	На 4 мес.	На 3 мес.	На 2 мес.	На 1 мес.
15р.—к.	11р.50к.	8р.—к.	5р.20к.	3р.90к.	2р.60к.	1р.30к.
20р.—к.	18р.—к.	12р.—к.	8р.70к.	6р.—к.	4р.—к.	3р.—к.

Калі выписваюцца разам некулькі №№, та робіцца
уступка на 20%.

Перамена адрыва каштуя 40 кап.

Масква, 1918 г. 6 Апрэля.

Выходзіць ня менш чатырох разоў у месяц.

I-й год выданьня.

АДЧЫНЕНА ПЕРЭДПЛАТА

на усе тэрміны году 1918 на адзіную у Расеі штотыднёвую
беларускую газету

„ДЗЯННІЦА“

Вестка Беларускаго Нацыянальнаго Камісарыяту.

Рэдакцыя і адміністрацыя знаходзяцца: Масква, Паварская, 52.

Рэдактары:

Выдавец:

Д. Жылуновіч і І. Петровіч. Беларускі Нацыянал Камісарыят.

Перэдплата прымаяцца і у Пецярбурзі: Баскаў, 22, кв. 16.

Атдзел Беларускаго Нацыянальнаго Камісарыяту: і Пецярго-
уская шаша, д. 80, кв. 71, кватэра Беларускай Сацыялістычнай-
Дэмакратычнай Работнічай Партыі.

Ад Беларускаго Нацыянальнаго Камі- сарыяту.

У Петроградзі астаўся атдзел Бел. Нац. Каміса-
рыяту са сталамі: бежэнскім, статистичным і куль-
турна-асьветным, Камісарам назначан гэтаго ат-
дзелу тав. І. ЛАГУНЪ.

Адрес атдзелу: Петроград, 22, кв. 16.

Юридический Отдѣл Бѣлорусскаго Національнаго Комиссаріата,

имѣя въ виду кодифицировать все материалы по обычному праву Бѣлоруссін,
обращается ко всемъ организациямъ и учреждениямъ, а также и къ частнымъ
лицамъ съ просьбой представить таковыя материалы въ постоянное, либо времен-
ное, распоряженіе Отдѣла.

Раходы, связанные съ пересылкой и доставкой, могутъ быть возмѣщены.

Юридический Отдѣл Бѣлор. Націон. Ком.

(Москва, Поварская, 52.)

ОТЪ ЮРИДИЧЕСКАГО ОТДѢЛА БѢЛОРУССКАГО НАЦИОНАЛЬНАГО КОМИССАРИАТА.

При Юридическомъ Отдѣлѣ Бѣлорусскаго Національнаго
Комиссаріата бѣлорусскому населенію даются справки по всемъ
вопросамъ юридическаго характера. Консультация отъ 12 до 2 час.
дня ежедневно, кромѣ дней неприсутственныхъ.

Юридический Отдѣл Б. Н. К.

Юридический Отдѣл Бѣлорусскаго Національнаго Комиссаріата,

въ цѣляхъ наиболее точной регистраціи, предлагаетъ всемъ
БѢЛОРУССКИМЪ ОРГАНИЗАЦИЯМЪ культурно-просвѣти-
тельного, научнаго, политическаго и т. п. характера заявить
письменно о своемъ существованіи, приложивъ при этомъ свой
уставъ, либо краткое описаніе своей дѣятельности.

Все свѣдѣнія подобнаго рода направлять по адресу Бѣло-
русскаго Національнаго Комиссаріата: Москва, Поварская ул.,
д. 52, телефонъ 185-51.

Юридический Отдѣл Бѣлорусскаго Націон. Комиссаріата.

Павядамленьне ад Бе- ларускаго Нацыяналь- наго Камісарыяту.

У горадзі Вітэбску адчыніўся
атдзел Камісарыяту. Камісарам
гэтага атдзелу назначаныс. Мар-
ціноўскі А. И. Камісарыят знай-
ходіцца пры губэрскім акцыз-
ным прауленьні. На усім Бела-
рускім мейсцовым справам рад-
зім звертацца туды.

АД РЭДАКЦЫІ.

У Петроградзі «Дзянніца»—Вест-
ка Беларускаго Нацыянальнаго
Камісарыяту прадаецца вось у
якіх мейсцах: Атдзел Камісса-
рыяту па справам Беларусаў (Ба-
скаў, 22, кв. 16); Нараўская арга-
нізацыя Беларускай Сацыял-Дэ-
макратычнай Работнічай Партыі
(Пецяргоўская шаша, д. 80, кв.
71); «Українскі Базар», Пец. Бок,
Вялікі прашп., д. 3); Неўскі у га-
зотчыка пры касцелу св. Ката-
рынэ; Базылеу Вострау, рох Вя-
лікаго і 10 ліні.

Варункі перэдплаты.

На год	15 р. —
„ паўгода	8 р. —
„ тры месяцы	3 р. 90 к.
„ адзін месяц	1 р. 30 к.
За граніцу на год	20 р. —
Перамена адрыва	40 к.

Рукапісы, якія прысылаюцца ля дру-
ку, павінны быць чытальна напісаны
на адным боку паперы.

Напрынятыя рукапісы звертаюцца аў-
тарам, калі ля перасылкі будзь пры-
слана марка. Малыя рукапісы ня ва-
рачоюцца зусім

Рэдактар прымая од 11 да 5 гад.
Рэдакцыя і адміністрацыя: Масква,
Паварская, 52, тэл. 1-85-51.

Прадаюцца камплекты «Дзянніцы»
на прыгожой паперы. Цана двайная.
Лік камплектаў зусім малы.

У «Дзянніцы» прымаяцца ля друку
абвесткі па вольнай цане: на першай
страніцы;
за радок 1 р. 50 к.
на 4 страницы — 85 к.
Шукання працы два радкі
на 4 страницы — 40 к.

Зезд Саветау Заход- наго краю.

(Тэлеграма з Смаленску ад
прэзідыума Краёвога Выпаўняю-
чаго Камітэту Саветау заход-
наго краю).

Выпаўняючы Камітэт Заход-
наго краю склікае на 10 апреля
1918 л. другі Зезд Саветау За-
ходнаго краю, на якім павінны
злучыцца прэдаўнікі: Магілеў-
шчыны, Вітэбшчыны, Міншчыны
і Смаленшчыны.

Пытаньня зезду вось якія:

1. Бягучы час.

2. Павядамленьне аб працы
Краёвога Выпаўняючаго Камі-
тэту.

3. Павядамленьне прэдаўніка
Савета Народных Камісараў.

4. Аб пашырэнні краю.

5. Арганізацыя чырвонае арміі.

6. Выбары і бягучыя справы.

Усе Саветы павінны прыслаць
дэлегатаў па вось якому ліку:
адзін дэлегат на 5.000 чалавек;
нявялікія Саветы злучаюцца дзеля
пасылкі дэлегата; Саветы, якія
маюць за сабою менш 5.000 ча-
лапек, могуць паслаць аднаго
дэлегата з дарадчым голасам.

Дэлегаты павінны прыехаць ня
пазней 9 апрэля угор. Смаленск.
Усе дэлегаты павінны мець пры
сэбе залежачыя засьвятчаныя
ад Саветаў.

З Смаленску перада- юць па тэлеграфу ад 2 апрэля:

Пэчалася і ідзе сваім парадкам
узбудула парушаных нямец-
кім наступам Саветау Работні-
чых і Салдацкіх Дэпутатаў. Усе
павяставы Саветы Магілеўшчы-
ны і Вітэбшчыны ізноў гаруду-
юць. Сягоднячы адчыніўся гу-
бэрскі зезд у Мсціслаўлі, на якім
будзь абрахоўвацца пытаньне
аб узбудулі Магілеўскаго гу-
бэрскаго Выпаўняючаго Камі-
тэту.

Масква, 6 Апрэля.

Там, на Заходнім фронце, пошла до-
угата спакою узгаралася, ізноў страшэ-
ная бойня. Ізноў кінуты па рэзнію з ад-
наго і другога боку сотні тысячаў і
мільёны працоўнаго народу, на пасле-
пшаго ачухацца ад таго дурману, якім
яны апаюны буржуазэяй. Грымаць вагро-
мністыя гарматы, тысячаі губіцца люд-
зі за німа нішто, с накураю ідуць ад-
шы на другіх за інтарасы буржуазэі, гра-
шаўнікоў і розных паню.

Бараньба кіпіць. І вясёлая сьвята спра-
уляцца пад гэту бойню здалёку ад фрон-
ту. Апоўная цемра працоўнаго народу,
буржуазэі паню на славу.

Але мусь не надуга яе сьвята. Слож-
ным груватам гармат болей і болей
рушыцца той хундамент, на якім збуд-
вана іх панства. І чымсь гатэраі раз-
вернецца вайна-тым шырай і глыбей буд-

зя размах ідучага наростаючага паўстання працоўнага людз. Хай жа вяселліца яны—скара прыдзецца заплакаць. Тыя ружа і гарматы, якія знішчаюць працоўны люд, гордамі сваімі могуць хутка павернуцца ў другі бок. І мы верым, што гэта будзе ўжо сёння.

На трэцім з'ездзе Радау Работніцкіх, Селянскіх і Салдацкіх Дэлегацый ягомоасць Мартау трымаў прадмову, у якой сказаў васьмь якіх „знатных“ слоў: „Парыжская Камунна пражыла семдзесят два дні, большавікі ж прапанавалі ўжо некулькі дзён болей. Ці многа яшчэ ім трапіцца пражыць, я сумлеваюся. Мне здаецца, што чацвёрты з'езд можа адбыцца ўжо пры другой уласці.“

Мартау казаў гэта, як прадстаўнік сацыял-згодчыкаў меншавікоў, але ён адбіў сваімі словамі не толькі жаданне сваёй партыі, а і ўсе пахаджэнні буржуазіі, контр-рэвалюцыйнага і ўсіх ворагаў працоўна-селянскай рэвалюцыі ды яе завасу. З самага пачатку панавання ў Расеі працоўнага людз, ягомоасць Мартавы і хэура ўзялі на сябе працу нападку і штурмавання Радавай уласці, апіраючыся на падтрыманыя буржуазіі.

І самая большая іх хаценьня—гэта як-кольвек сапхнуць гэту уласць. Але надзеі і вера іх адкавая ім. Жыццё складаецца гэтак, што німа мейсца ў ём. Вось прайшло ўжо болей двух месяцаў з таго моманту, калі былі выказаны гэты „знатныя“—словы і мы бачым, што нічога к горшаму не змянілася. Адбыўся і чацвёрты, многалюдны з'езд Радау і ня ён быў толькі каб воражы сучаснаму парадку, каб падцінуць яго хоць малавель, а, на адварот, замацаваў яго сваім аўтарытэтам, і палітыку правіцельства, звычайнага ворагам пра-

цоўнага народу, адабрыў. Вось хільна сустрэкаяцца уласць радау, як уласць самага народу. І вось, гэта дужа добра разумеюць ягомоасць Мартавы і іх сябры і вельмі млосна становіцца ім. Толькі, бязмоцныя, яны і могуць гаварыць ды верыць і гэтым успішца. Хай жа гаворыць-колькі ўлезі: гаварыць-не баліць. Рабіць цяпер ім нечаго-бо увесь працоўны люд адхіліўся ад іх і абаверціўся не на каго. Радавая уласць абмацавалася крэпка так, што ні словы, ні дзелы ей ніякія ня шкодзіць.

Хай жа жыўе радавая уласць!

Да мамэнту.

Ужэ чатыры годз бяз малаго мы жылі пад важкаю сідэраю вайны. Яна змучыла нашу душу і цела, змарыла ўсе нашы сілы; жыццё стала апастылым і ня цікавым... Змораны працоўны люд, скінуты ўласць тых, хто учыніў і цягнуў гэтую вайну, ясна сказаў, што ваяваць больш ён ня хоча. Цяперашні правіцельства працоўнага народу пачало перамовы аб замірэнні. Яно зробляла, куч і пры нагата кепскіх варункх дзеля рэвалюцыйнае Расеі. Германія і яе хаўруснікі, бачучы, што расейскі народ ня хоча ваяваць, прымуцілі яго атрымаць такое замірэнне, якое пмат шкодзіла рэвалюцыі ў Расеі і другіх землях. Быз парады аб варунках замірэння расейскай дэлегацыі падпісала згоду. Але-ж ня глядзучы на тое, што згода аб замірэнні падпісана і замацавана на нязвычайным З'ездзе Саветаў у Маскве, вайна сусім лшчэ ня скончылася. Кожны дзень прыходзіць весткі аб тым, што та тут, та там бываюць бойкі паміж нямецкіх, гайдамацкіх і польскіх вайскоў з аднаго боку і расейскімі савецкімі—з другога. Выходзіць вельмі жак замірэнне зроблена, а вайна цягнецца.

Гэтае палажэнне сёння жонім нам

наму, калі ўспомніць тыя мэты, дзеля якіх вядзе вайну Германія. Мэты-ж васьмь якіх: 1) Уцягнуць у круг свае палітыкі пабольш зямель, куды-б можна было вывозіць на рынак нямецкія тавары, 2) захапіць пад свае валадарствы гэты землі, каб мець куды высяляць свой народ, якому псена жыць у Германіі. З гэтымі мэтамі, пасля таго, як у Расеі учынілася рэвалюцыя і расейскі працоўнік і селянін аддураліся ад вайны нямецкі імперыялізм увідзеў, што ён можа легка нажыцца каля Расеі. Тым часам, як цягнулася зацішша і пачаліся перамовы аб замірэнні, нямецкія войскі рушыліся на нашы гарары і вёскі, якіх ужэ ніхто ня абараняў. З гэтымі нямецкімі вайскамі злучыліся аддуралішыся ад народу ўкраінскія, польскія і беларускія буржуі, якія пад мэтай атлужэння ад Расеі, пачалі вясці барацьбу з савецкімі вайскамі. Німа ніякаго сумнення, што ў сепаратызме падтрымоўвала іх Германія, якой было лшчэй саўладаць з раздзяляна на часткі Расей. Як-бы пад мэтай дараваць і забяспечыць самавітасць ўкраін Расеі, немцы забралі зямлю на ўсход ад Дняпра.

Асабліва ў важкум палажэнні знаходзіцца цяпер наша Беларусь. Яна раздрана на часткі; някаторыя з іх трэбуя сабе Польшчы, другія хоча затрымаць за сабою Германія. Усёды на Беларусі шліюцца немцы, паліякі, якія кіруюць цяпер ёю, грабляць у селян усё іх дабро, ізноў гонаяць іх пад уласць абіраццялю і паноу. Замест слабоды і сацыяльнага ўстрою вертаюцца парадкі, якія былі да рэвалюцыі. Дык васьмь якіх мэты апошняга нямецкага наступу: ім трэба падтрымаць паноу і атабраць дзеля сябе харчу. Першае ня мае ніякаго стасунку з тым палітычным палажэннем, якое зрабілася ў Расеі праз рэвалюцыю; апошняе вядзе к аб'яднанню народу. Змірыцца с такімі варункамі Расея ня можа. бо гэта было-б аддуралішча ад тых аддуралішчаў, якіх вырабіла расейская рэвалюцыя. Наадварот к тым, што вельмі было, ня можа

Да Музы.

Першы раз ты ка мне
На яву, а ня ўсне,
Усі у чырвоным агне
Правдасходніх нябес
Прышла з зовам сваім
І сказала мне: „Ідзі
Ты на бой і вядзі
За сабою другіх.
Нехай у жылах тваіх
Кроу, як промін, гарыць,
Хай заве, хай маніць
Шчаснай долі прамень.
Поуны бурных хацень.
Ты вядзі за сабой.
Хто звачоваў у бок
Наўвераны крок,
І пугліва назад
Свой кідал пагляд.
Буць барэц, буць прарок;
Ясны свет—а дзе змрок;
Дзе спакой—нудны сон—
Малады гучны звон.
Дзе жыўе хоць адзін
Долі чорнае сын—
Прыліці, прагудзі
І у стамленой грудзі
Прагнасьць к біцье узбудзі
І скажы ім: „Ужэ час!“
І я ўраз быў гатоў—
Каго змог—таго вэу.
Сілу, гарт падліваў
У спугнутых душу і зваў
На той бой, на сьвяты,
Дзе ўміралі браты
За дабро, за любоў
На спярнеушай зямлі:
Дзе ручкамі лілі
Іны братнюю кроў...
Я быў твой ды с табой
Сваім сэрцам і душой,
Усёй істотай сваёй.
Ва мне пошны ня тух,
Што стываючы дух
Мой цинліла ты ім!
Я рабом быў тваім
І слугою людзей.

За ўжыванні ядзей,
За дабро, за любоў
Нёс у ахвяру я кроў
Маладога жыцця...
У вагню пачуцця
Сваю душу я нёс!
Што мне быў уласны лёс,
Што мне вілгатнасць сьлёз,
Што беда мне была—
Я ішоў—ты вела!..
Але стухлі агні
І яскравыя дні
З'імі стухлі вагнём.
Люд забыва аба ўсём,
Люд барбў запядаў,
І сном цинкім драмаў
Зваляваны барэц.
Калюшковы вянец
Яго голаў убіраў.
Вось і я задрамаў,
Вясні бойкі ня мог...
Збіты ворагам злёг
Я на кнэй цьвардой
Сярод цемры густой
Дзікай ночы, і прыснуў,
Сон, як цмок агарнуў
І час доўгі марыў.
У жыццю вчу я—ня жыў
Зваляваным у барбе...
І ня бачыў цябе
Ды не знаў, дзе ты есць...
Як раптоўна ты звесць
Падаслала ка мне,
Праказаўшы: „Усёне
Ты чакаў зноў мяне:
Я прыду, я прыду
І к табе прыляду
Адляцеўшы той гарт.
І ты станяш зноў варт
Быць служакам людзім,
Каб істненьным сваім
Ім служыць“
Я стаў рад, што мне жыць
Зноў паддзяцца чарта.
І цябе, як мае
З падарэньня чарта
І шукаў, і гнаў.
І вось зноў ты прышла

У намечаны час
Да мяне другі раз
І з сабой прынясла
У дзіўным біку светла
Духу гарт, сэрца пыл—
Шмат адноўленых сіл.
І чароўным агнём
Па істненью маём
Напрыжметна прайшла.
Ды у мёртвай цішы
Ты за струны душы
Захпіла рукою—
Іх навіўшы на строй.
Вось барджэй у гэты міг
Зык начуўся ад іх.
І то отгук табе,
Што гатоў я к барбе
Мае сэрца дало—
Яно у грудзях жыло!
Яго вораг ня збіў.
Гэты отгук, як меч
Змог уміг перасеч
Надаўляючы гнёт,
Што дагэтуль таміў.
Ён барды і будзіў:
„Уставай! Час прабіў
Зноў з гарачай душой
Ідзі наспехам на бой,
Цягнуць далей вайну.
Глянь! Тваю старану
Вораг знішчыць у жыцці—
Німа змогі прайсці
Ёй да леснай зары.
Будзь агнём і гары
У паяжкі момэнт ля ёй.
Буць заранкай—гваздой
Па дарозі цинкой
К атрадзеньню яе.
Нехай сілы твае
На ахвяру пайдучь
Ля краіны свае...
Ня давай ім спачнуць
І на квадрацы адзіш.
Свайго краю ты сын,
Яго волі дзіна.
Ня жалуй жа жыцця
Дзеля пачасна братоў—
Буць заўсёды гатоў

Ім пайсці на службу.
Родны край хоча жыць
Жыццём вольным святым,
А не спаць залатым
Не абуджаным сном!
Буць зарой, буць вагнём!
Вось забывшы бяду
Я дарогай іду,
Што намерцела ты.
І з сабою нясу
Я святую расу,
Што пайла ты ёй
Мае сэрца, мой дух.
Хай пануя наўкруг
Цемра ночы глухой,
І лажаны пялюць
Праз нязмерную смугу
Ня прапаўшай бяды,—
Я іду малады,
Поуны гарту і сіл...
Ва мне іскрыцца пыл
Веры прэўдай, святой,
Што агнёвай ракой
Забурліцца жыццё
У маём краю радном,
І у цёку сваём
Варажэбнай усё
Змыя раптам нашчэнт.
Веру я у той мамэнт,
Веру крэпка і жду
Ды на стрэчу іду!“
Ты два разы ка мне,
На яву і ў сне,
Прылятала з высі!
Прылятай жа што раз
У табой выбраны час,
І з сабою нясі
Нястуханы агонь
Векавой барацьбы.
Я пачасту жадзён
Яго чараў сьвятых.
Родам, Муза, я с тых,
Чые ім'я—рабы,
Каму сцешна барьбы
Ня праходна ва век.
Муза сіл баявых,
Я у цинках тваіх!

Ц. Гартны.

**Канцылярыя Беларускага
Нацыянальнага Камісарыя-
ту (Масква, Паварская. 52)
адчыняна што дня, апроч
свят ад 11 да 4 гад.**

Таварышы работнікі і селяне!

Пішэця усе аб усім, дзе што ро-
біцца у вас на заводах і хвабры-
нах, на мястэчках і гарадох. Па-
ведамляйца аб рэвалюцыйным руху,
аб забастоўках, аб працы валасных
камітэтаў.

Хай «ДЗЯННІЦА» будзе вашай
газэтай. Шырца яе між працоўным
людям, збірайца перэдплату.

Чытайца самі і давайца знаёмым.

Быць. Ці-ж ізноў прыдзяцца нам ліць свой
пот на панскіх зямлі, ці-ж ізноў нам
трэба трысціца перад ураднікам і пры-
ставам? Не, пад паншчыну і паліцыю
мы ня пойдзем ніколі.

Як-жа мы зможам абараніць сваю сла-
боду і зямлю? Ня іначай як праз ба-
рацьбу з нямецкімі, польскімі і беларус-
скімі грабніцкімі—буржуямі. Але-ж на
гэта у нас мала свае сілы: трэба ня ад-
лучацца ад расейскага пратэктарату і
селян, бо інтарэсы у нас з імі роўныя.
З імі у святлым хаўрусе мы або дойдзем
да сацыялізму, або-ж разам згінем на
дарожні. Пад усе-ж калі ня зрабілі
апошняе, мы павінны заўсёды мець
у сэрцы і на думцы тую вылікію ле-
зунгі, якія прыпала на рэвалюцыю і
умейцы з гэтым без перастанку збі-
рацца к ратаваньню сваіх правоў.

Уся важкасьць циперацыйнага палажэ-
ня зрабілася праз тое, што у трудны
момэнт у нас ня было такога арміі,
якая змагла-б абараніць працоўны на-
род. Але-ж ня трэба плакаць па марцыя-
кам; трэба рабіць новае жыццё, існую
армію. Чырвоная армія, збудаваная на
дэмакратычных засадах, ніколі ня
пакіне народ і заўсёды будзе стаіць
на абароні яго інтарэсаў. Вось на гэ-
таму ўсе нашы думкі і павінны быць
нарыхтаваны к таму, каб хутчэй і лепш
з'арганізаваць гэтую армію. Тым част-
кам яе, якія будуць сабраны ў Белар-
усі, першым прыдзяцца сустрэцца з во-
рагам: яны павінны быць лепш абву-
чаны і мець усе дзельны вайны.

На апошнім слові скажам, што цяж-
кія варункі, у якіх знаходзіцца ципер
працоўны народ, ня павінны прыводзіць
яго у атчаяньне. Лепшае жыццё зале-
жыць ад нас саміх. Калі мы будзем
лішня трымаць сваю жэту, шыры бу-
дзем працаваць над ратаваньнем сла-
боды, мець жывую надзею, што наша
праўда зайграе як сонейка ленае, то
нам ня будзе ўспішны ніякія ворагі.
Пакуль мы жывём—жыве наша надзея,
жыве наша воля з памі.

Неманскі.

**Згода аб напярэнку дэмаркацыйнае
мяжы ад Украіны да Дняпра.**
Зроблена у Воршы 27 марца 1918 л.
н. ст. а 17 гадзіні.

Паміж глаўнакамандуючым нямецкімі
вайскамі калі Мінеку, прадстаўнікам
якога быў капітан генэральнага штабу
Шурман, і глаўнакамандуючым расейскімі
вайскамі Заходняга фронту, прадстаўні-
кам якога быў прадсідальца дэлегацыі
с. Селянцёў, зроблена вась якая згода:

1) Замярэнне было зроблена паміж
Расей і Германіяй 3 марца 1918 л. у
Брэсць-Літоўску прадстаўнікам абедзвюх
дзяржаў і замацована (ратыфіцыравана)
16 марца 1918 л. нязвычайным Усяра-
сейскім З'ездам Саветаў Рабочых, Сал-
дацкіх, Селянскіх і Казачых Дэлегатаў
у Маскве. Аб тым, што замярэнне зро-
біла, будзе апавешчана ўсюды у тых
мэйсах, дзе гэта дасюль не было
зроблена.

2) Дэмаркацыйная мяжа, ўстаноўля-
ная згодамі 8 і 13 марца гэтага лета
у Воршы камандуючым нямецкімі вай-
скамі калі Воршы і глаўнакамандуючым
расейскімі арміямі Заходняга фронту,
ідзе далей паўднём і ўсходам вась як
самы ўсходні злом Дняпра, які мусіць
быць на поўнач ад мейсца паміж поў-
начу і ўсходам ад Гайдаловіч, потым
перакрэстам дарог к паўночна-ўсходнаму
боку ад Гайдаловіч да паловы дарогі
паміж Гарадцом і Б. Стрэйлай. Паўднёна—
Заходны край: балоты на ўсход ад
Стэйні, на рэчцы Чэчэры з поўначы
ад Лавава да ўхода яе у р. Сож, по-
тым на р. Сож да мейсца на поўдзень
ад Навасёлка на р. Сож.

3) Праз гэтую дэмаркацыйную мяжу
ня павінны пераходзіць вайскі праціў-
ных старон. Абедзве стараны мусяць пе-
равясеці у свой бок ад дэмаркацыйнае
мяжы вайскі, якія маюцца за мяжою з
чужога боку, к 3 апрэлю г. л. на нов.
ст. к 12 гадзіні дня на нямецкаму ліку,
або-ж к 1 гадзіні — на расейскаму.

4) За гэтую мяжу нямецкія вайскі ня
павінны дазваляць пераходу польскім
вайскам.

5) Гэтая згода прымае сілу мамэнту
ле падпісаньня і астанецца у моцы да-
туль, пакуль яна ня будзе зменена дру-
гім саглашэньнем упаўнавачаных ад ка-
мандаваньня вайскамі абедзвюх старон,
або-ж прадстаўнікам вышшае ўласці.

6) Вось гэтая згода, пасля перагляд-
зеньня кожнаю стараною, падпісвацца
у двох расейскіх і двох нямецкіх
штукх.

Брэсцкае замярэнне у нямецкім рэйхстазі.

Агэнцкая тэлеграма з Калэнгагену ад
27 марца г. л. зьвішчала, што нямецкі
рэйхстаг нахваліў правіцельства за за-
мярэнне з Расей і Украінай. Але-ж
пры гэтым даваў і лішня трэбуе, каб
Расей заплаціла за ўсе патраты, якія
яму праз вайну нямецкі гандаль і май-
строўства. Дзеля забяспечэньня гэтае
выплаты, рэйхстаг паставіў патрэбаваць
ад Расей пад залог жалезных дарог і
таможні і ўстанавіць над імі кантроль.

Ня глядзючы на тое, што прадстаўнік
правіцельства сказаў, што кантроль над
расейскімі дарогамі і таможнямі, а гэта-
ж і выплаты патрат мусяць быць ня
чым іншым, як кантрыбуцыяй, рэйхстаг
усе-такі стаіць на сваім і трэбуе кантры-
буцыі з Расей.

Дык вась якая мэта замярэння ня
толькі у нямецкага правіцельства, але і
ўсяго нямецкага княрства, прадстаўля-
наго у рэйхстазі.

Бачучы, што Расей ципер ня можа
прыпыніць іхняе захапленне, нямецкія
акулы забіраюць ня толькі зямлю, ады-
маюць хлеб у народу, але-ж маюць жэту
злушціць і грошай, каб спатаніць тое,
што яны маглі зрабіць з Расей за чатыры
годы.

І. П.

Жаданьня младатуркаў.

Вячэрнія сталічныя газэты ад 30 марца
г. л. надрукавалі тэлеграму з Калэнгагі
аб тым, што у турэцкім парламэнці млада-
туркі заняталі свае правіцельства, ці
пашле яно войска дзеля заваладзеньня
Крымам.

Валікі візір на гэта адказаў, што
зрабіць гэта належыць трытрымаць Крым
датуль, пакуль там ня ўстаноўцца пара-
дак. На яго словам, акупацыя Крыму,
на прымеру Германіі ў заходніх частках
Расей была-б ужо зроблена, але гэтаму

Бог памагае.

Прышоу Янка Зрэбны скрамы
Распрацуе і палез
Дзеся у шыліну за траму
3 грашмі выйняць паралез.
Стог падставіўшы сроць хаты
Пацягнуўся й вадзін мах,
Паралез, як сам пазаты,
Ужэ трымаў іон у руках.
Вочы ласкава глядзелі,
Сліна капала з губы—
Праз чатыры, бач, нідзелі
Стау кашпук яго грубы.
Далікатна, сцяпушы у жмені
Паралез, каб нідураціць,
Сеу на крэслі шчыльна к сцені
Й пачау грошы церабіць.
Напаратку іон іх, пільна,
Коляр к колярку паклау
І, зрабіўшы гэта, умільна
З жонкай гутарку ўшчау.
— Ну, скажыш, Палута, ласяні
Не шануя гэта нам?
Багацям мы шточасны—
Аж дзіўлюся нат і я сам.
А й паціху, з асцярогай
Падбаўляю я, цішком
На ўсе пчэдня ды ўбога—
Грынуць к грынуць з шастаном.
Учора рыба падагнала,
А сягоння вась ізноў,
Што дастау надойчы сала
Прынясло з пяцьсот рублеу.
Бог нам вышні памагае,
У гэту справе з небных высь...

перашкаджае тое, што у Крыму німа
граніц, якія датыраліся-б да Турцыі.
Але-ж ня глядзючы ні на што, Турцыя
павінна на якісь час атрымаць Крым.
Праўда, ці не гэтая чутка, але ўсяго
можна чакаць ад паслухмянных парабкоу
Германіі.

І. П.

Сіое-тое з-заграніцы у Польшчы.

З Варшавы зьвішчаюць, што каманда-
ванне польскімі вайскамі, якія ўжо
есць ці будуць яшчэ сабраны, дасца
нямецкаму генэрал-губэрнатару Варшавы
Бэзэльеру.

Бойня на Заходнім Фронці.

Як піша адна француская газэта,
немцы ад пачатку наступу да 31 марца
згубілі да 400 тыс. чалавек

Ципер на заходнім фронці перадышка.
З абодвух бакоў лічаць, што каштавала
гэтая страшэнная бойня, якое ня бачыу
свет. Успішна чытаць абрыс палію,
заваленых мёртвякамі, якіх немцы па-
ляць на агні, ня магучы паспець
хаваць іх.

Амерыка і Расей.

Амерыканская консульства зьвішчала
па тэлеграфу вышшы савет народнае
гаспаркі, што амерыканская правіцель-
ства згоджаецца пачаць гандлевую і
прамысловую зносы з Расей і пры тых
верунках, калі дэкрэт аб знішчэньні
грашовых пазычак астанецца у сілі.

Гапонія і Амерыка.

Гапонія і Злучаныя Штаты дагава-
рыліся аб тым, што Гапонія перадае
дзеля патрэб Штатаў вылікую частку
свайго гандлевага флоту.

У гэтым можна бачыць тое, што
Гапонія ўсе-такі прымае да рахунку
Вільсона павядлук, умяшчальства у ра-
сейскія справы. З другога боку, калі
Гапонія атдае частку свайго флоту, та
яна ня можа зрабіць праз некулькі
часу ваеннаго руху на ўсходзі.

Гэта падмацоўваецца весткаю аб зме-
ні міністра на іназемных справах. Замест
Матэо міністрам ставіць Ушыду, які
быў вадзіцельствам у Пяцарбурху ципер-
стаіць на тым каб Гапонія ня мяшалася
у расейскія справы.

Фэльтон.

За прыбыткі, дарагая,
Стау больш свечак і малісь.
Калі гэта, знай, Палутка,
Будзь далей шанцаваць,
Та буць пэўна, станам хутка
Свой палац мы будаваць.
Стэпу выдамо за Хлопа,
Янку жэнім на дачцэ
Ці Дзяміна, ці Сідора
Рублеу с тысяччу у руцэ.
Піж няпраду я, Палута
Мо ўсе гэта гаваруць?
Але жонка Янкі скута
Была жалбай на твару.
Янка пэшыўся вясёлы,
Пялы мулямі крапіу,
А Палутці морнат голау
Трункам ідавым паіу.
І як толькі Янкі словы
Даніслаў у вушы іой,
Яна зразу ўжэ, гатовы,
Дала мужу адказ свой.
Так та так, я знаю, Яне,
Добра ўсе у нас ідзе,
Але чула я казаньне
Вось якое ад людзей:
Той, хто людцаў абірае
Праз надплату за тавар,
Адно імя сабе май—
Марадзіор, а ня гандляр.
Вось закон цяпер гавора—
Трэба, Яне, памятаць,
Што сіберна марадзіора
Можа кожны пакараць.

Авадзіон.

К Замярэнню з Германіяй.

Буржуійныя панскія дэлегацыі з Пры-
балтычнага краю і Літвы, як гады,
поўзаюць перад бэрлінскімі правіцельствамі,
гаворучы як бы ад народу, гатовы
прадацца салбру Вільгельму, з якім мяня-
юцца лісьцёвымі лістамі

З гэтым піяк пі стасуецца павяда-
меньне Гаазе на засяданні рэйхстагу,
як раз аб Ліцьве, дзе селяне і рабочыя
маруюцца над нямецкім валадарствам,
перад якім нават уціск расейскаго
жандарма яны лічаць глуштвам.

Сяюрук, прыехаўшы у Бэрлін пасланцом
хваліцца німаверна вылікаю вернасьцю
Украіны немцам і яшчэ тым, што яна
усім ужо аддуралася ад Расей.

Разам з гэтым нямецкія газэты з
сорамам пішуць, што украінскія селяне
ручнымі гарматамі і кулямётамі абараня-
юць вывозіць яго у Аўстра-Германію.

Цантровая рада і яе аддзелы на мейсцох
ня ведаюць, што рабіць.

Украіна і Германія.

Паміж Украіны і Германіі пачыналіся
нілады на конт вывозу з Украіны хлеба
і ўскаго харчу: Германія трэбавала
дзеля сябе 85 процантаў усіх хлебных
запасаў Украіны. Але-ж, па весткам з
Кіева, дзеля пашло гадчэй.

Прэдстаўнікі Германіі атрымалі прыказ
ня так шыра налягаць і крыху збавіць
свае прычэпкі.

У свой чарод, цантровая рада у за-
сяданні 24 марца паставіла зрабіць
ўсе, што можна, каб ня адарвацца ад
Германіі, бо інакшай згібні і сама рада
і самасціная Украіна.

Аб Ліцьве.

Нямецкі канцляр Гертлінг дапусціў
да сябе у Бэрліні у суботу (23 марца)
дэлегацыю літоўскаго ландату (нешта
як бы парламент).

Дэлегацыя перадала яму пастанову
ландату аб збудаванні самавітае Літвы,
якая ўходзіць у хаўрус з Германіяй.
Кандляр сказаў дэлегатам, што Віль-
гельм глядзіць на гэта цікава і патта
рад думцы ландату і што праз коўкі
дзіён будзе напісаны асаблівы на гэтаму
пытанню маніхвэст.

Кандляр Гертлінг ня згадзіўся на
прапанову літоўскаго ландату сазваць
у Бэрліні „малы кангрэс“ з прадстаўнікаў
Польшчы, Літвы і украінскіх правіцель-
стваў дзеля агульнаго рахунку зямель-
ных, палітычных і гаспадарскіх на-

КЪ СВѢДѢНІЮ БѢЖЕНЦЕВЪ.

Комиссаръ по бѣженскимъ дѣламъ Мо-сковской области обращается ко всѣмъ бѣженцамъ съ указаніемъ на необходимость воздержаться пока отъ попытокъ возвратиться на родину, такъ какъ по точнымъ, полученнымъ въ последнее время, свѣдѣніямъ нѣмцы никого въ настоящее время черезъ границу не пропускаютъ и бѣженцы, массами скопившіеся въ прифронтовой полосѣ, буквально умираютъ съ голоду.

Комиссаръ Ю. Смольскій.

таньяу, у якіх інтарэсы усіх гэтых зямель сустрачаюцца. Нямцы канцляр адказау, што іон лічыць лепшым парадзіцца з кажным з іх асобна.

Аб літоўскай самавітасці адна з нямецкіх газет піша:

„Зараз за Курляндзіяй, нямцае правіцальства прызнала самавітасць Літвы, якая будзі падлежна нямецкай дыктатуры у ваенным, гаспадарскім і грашовым дачыканню, тым часам і у выплаце кантрыбуцыі пад відам прытыкання к ваенным патратам. Палітыка нямецкага правіцальства нисе замест замірэння пазасягоды пужанне на векі вайноу.

Мена ратыфікацыямі.

Па весткамъ ад „Агенцтва Вольфа“ у Берліні, у домі міністэрства іназемных спраў стате-секрэтэр Бушэ абмяняўся з пасланцом Савецкае уласці Пятровым, лістамі ратыфіцыроваане згоды аб замірэнні, пасля чаго Пятроу выхау у Маскву.

Нямецкая пазычка дзеля Расей.

Іюль чутка з Берліну, што канцляр вядзе перамовы з нямецкімі грашаўнікамі аб пазычцы Расей аднаго мільярду рублеу пад заклад паучных жалезных дарог і усяе Сібірскае дарогі. Дзеля гэтаго злучацца некулькі банкаў, у кірунку якіх стаіць Дойча Банк (нямецкі гасударскі банке).

Нямецка-Румынскае замірэнне.

Паміж Германіі і Румыні падпісана замірэнне. Пакуль што згода ня надрукована, але па чуткам Германія, апроч таго, што атрымае ад Румыні кавалак зямлі, яна ешчэ забірае сабе ўсю дабычу нефці (з якое робіцца газа) па 99 гадоу. Што дачыраецца да Бэсарабі, та яса, як здаецца, адыходзіць ад Расей к Румыні.

Сацыялістычная жыцце Гярмані.

У глаўнуй камісія рэйхстагу незалежны соц. Ледэбур унёс волье пытанне:

„Імперскае раіцальства павінно поста-рацца аб аслабленні Ардагану, Карсу і Батуму ад турэцкіх войскаў і аб дараванні тутэшау народу права абараняцца гэтыя зямлі.“

Аб гэтым пытанні ня захацелі і гаварыць.

Гаазе адгуртку незалежных сацыялістаў запрацівіўся супроціў наступу на Украіні, які мае мэту голага грабязу, і трэбуваў вярнуць нямецкія войскі з Фінляндзі.

На пытаньне Ледэбура, дзе будзі апошніе мейсца, да якога дайдуць нямецкія войскі на Украіні, памочнік міністра іназемных спраў адказау, што украінская рада хоча мець сваю ўсходнай ускраінай Крым.

Адна з нямецкіх газет, гаворачы аб расейска-нямецкім замірэнні, паміж друго-га піша:

„Нямецкія працоўнікі спангалі-б сябе назайсіагады, калі-б яны згадзіліся падаць свой голас за ваенныя пазычкі, паколькі яны павінны быць скарыстаны дзеля удупэння равалюцыі у Расеі і Фінляндзі. Калі яны мусілі-быць усамдзелячы сацыял-дэмакратамі, яны ня могуць згадзіцца на нямецка-расейскае замірэнне.“

Іа прыпыняюцца арышты нямецкіх незалежных сацыял-дэмакратаў. У Лейпцыгу заарыштованы старшы мейсцова-го камітэту незалежных Ліпінскі, якіх звалі забастоўцы.

У Аустрыі.

Як звычайна з заграціцы, ва ўсёй Кроацыі аб аюліна асанае палажэнне. Удзяканне зарміі, праступкі па зрушэнню маістасці і суспрачаньне уласціям каруюць смерцю.

Мусі быць палажэнне там ната гострая.

З Беларусі.

Болей месяцу мінула с таго часу, калі немцы адрэзалі траха ня ўсю Беларусь і прылучылі яе да забраных мейсцаў. З гэтае пары аб жыццё у Беларусі сталі дахадзіць дужа рэдка розныя сумлеваючы у праудзі чуткі. Многія ўцекачы, кожны па свайму, і перадаюць аб усём тым, што робіцца „за-границаю“, пад нямецкім уладарствам. Каму верыць—німа ведама. Але болей усяго казаньня схіляцца к аднаму—гэта к таму, што немцы ня вельмі любяць распусцаць сваіх падвласнікаў. Гэтак яно па праудзі, і можа быць.

У апошні час газеты шмат прынялі вестак із забранай Беларусі, якія абмудэваюць у драбязе ўпчынныя немцамі парадкі. Гэтак, пасуваючыся па Беларусі, яны ўсюды зніштажалі ўсе заведзеныя равалюцыйныя установы і забіралі ўласць у свае рукі. Усюды імі ўстаноўлены камендатуры, а жыхарам дано права мець толькі гарадское і сельскае самаупраўлення і то у многіх мейсцох збудована на старому парадку.

У многіх мейсцох джк уладарства атдадзена палікам, дзе апошні распусцілі думы, як было у г. Нясвіжы, і назначылі перавыбары з мэтай, каб у іх палалі болей багатыя. У Мінску разганялі Беларускае раду, прызваючы яе „атчышкаю большавізма“ і ахвояцца за сябрамі яе. Газеты ліваго напрамку пазачынялі, а аставілі розныя жоўтаго коліру і складу, у якіх ліха ведаў якая брахія пшмацца аб Расей, аб радах і аб усём іншым.

Усю яду барджэй жа перанісалі і прыказалі прадаваць па таннуй цане. З-за гэтаго цана на ўсякія жыццывы рэчы панізлася, але ненадоуга. Спора

яна пачала ізноу паднімацца у гору, бо з рынку ўсе пачало прападаць. Так сама немцы, пасуваючыся з Мінску па дарозі к Воршы, выдавалі строгіе прыказы, каб жыхары ўсе казенная дабро здавалі ім. Напалоханыя—людзі выпанялі гэтыя прыказы і прыносілі ўсе што мелі. Толькі з прафесіянальнымі хаўрусамі немцы ўжэ абыходзіліся далікатней і іх ня разганялі, але тыя самі ніклі з-за наймення грошай.

Гэтак у горадзі. У вёсцы навадзімыя парадкі, яшчэ горшыя: гэтак, старыя паны ізноу прыціснулі селян. Усе забраная ад іх селянамі—варочаліца і за гэта накладала кара грашмыма, якія ссысваюць на карысць памешчыкаў. Перадаюць, што горай у тых паведах, якія заняты палікамі: гэтыя викавыя ворагі беларускаго дэмакратычнаго народу здекуюцца з апошняго горай немцаў. Гэтак, зямельныя селянскія камітэты разганяны, валасное земства так сама. Сябраў батрацкіх і селянскіх камітэтаў лягія-нэры, калі зловіць, джк сякуць розамі да смерці. Гэта проста вайшло у парадок. Да таго ўсе гэта дзіка і сіберна, што нават немцы звярнулі увагу на ўсе здзекі з селян ката Даўбора—Мусніцкаго. Вось які „парадок“ немцаў, ля чаго яны, па іх славам, прышлі на Беларусь. Апроч таго, яны знайходзяць многа ціка-унаго сабе у тым, каб як болей сабраць усяго ўсякаго на конт яды і здавольства. З гэтай мэтай яны стараюцца ўсе дачыста адабраць ад селян і вывясці да сябе. У забраных мейсцох яны ўжэ падчысцілі парадкам і цяпер пачынаюць пробуваць нападаць на вёскі, якія ляжаць на гэты боад маркаціоннай лініі, знірушаючы варункі замірэння. Гэтак, даючы яны калі Воршы напалі на селян, каб атабраць у іх здавольства, але тыя далі ім адбой. Наагул селяне ўсюды, як можна, стараюцца нападаць на немцаў, шкодзіць ім і нават зніштожваць іх. Вось парцізанская барацьба па Беларусі ня сціхала, а пачыраюцца, прымаючы арганізацыённу хворму. Гэта барацьба разлівацца па ўсёй Беларусі. Так, калі Равіцкі селянскія атрады вядуць доўгія бойкі з немцамі, робячы аконы. У адной бойцы нават разбіт быў гурт немцаў, ад якіх ат.бралі 1000 вінтовак і чатыры кулямёты. У Магілёўшчыні селяне вядуць барацьбу з палікамі і у Чаусах аднаму атраду удалося атабраць у лягіянараў 600 вінтовак.

Адным словам—настайшчая вайна ўпчынныя на Беларусі. Замірэння нібыта і нябыло... Ня выпаняня яго ніхто: самі немцы, як прыкмечаю, ўсюды тато-

вядуць да далейшае бойкі. Да Вітэбску яны нават пачалі бліжыцца, мусібыць намерышыся забраць яго.

Перадаюць, што немцы вольна дзвеляюць як туды прыяхджаць, так і выха-джаць атдуль. У сяго толькі яны забара-няюць прыяхджаць у рапей забраныя мейсцы. Усюды калі хронту залажыліся гэтыя агенты, што перадаюць з Расей і у Расею пасылкі і пісьма за устаноўля-ную цану.

Беларускі нацыянальны камітэт (?) запрагэставаў перад немцамі супроць улучэння Мінску і Вільны у польская гасударства.

Атрыманы весткі, што пры ўходзі немцаў у Мінск іх з прамовамі ад беларус-кай Рады сустрэлі паны Аляксей і Скірмунт. Даведаўшыся Рада патраба, вала, кабяны у дружку прадлюдня адмовіліся, што яны ня ат Рады гаварылі—а ат сябе ўласна. Аляксей і Скір-мунт аднак адказаліся. Дзіуна, якіх людзей раней прымала у сябе рада.

У Мінску выходзіць на беларускум языку газета „Беларуская Зямля“, якая злучыла у сабе „Вольную Беларусь“ і вільнскі „Гоман“. На расейскум выходзіць таяж „Беларуская Рада“.

Апроч гэтых двух газет польскія і беларускія чарнасотнікі выдаюць газету „Белорускі Шлях“.

Няудушая вандроўка пасланцоў Беларускай Рады да Брэсці у часы, калі там была расейская дэлягацыя, ня слышніла іх. Яны яе зрабілі другі раз, пошлі за-няпцця немцамі Беларусі.

Што і як гаварылі яны у штабі Гоф-мана—ня ведама, толькі ведама, што з іх слоу дужа „прыемная уражэння ад немцаў“.

Усяго па троху.

У Крымі залажылася распуліка. У раду не выбраны адны большавікі.

Германія на запытаньня Расей, што яна разумел пад тэрытор’яю Украіны, ат-казала, што да Украіны належаць: Пад-ліл, Валынь, Кірэсонская, Чарнігаўская і Таурычаская бяз Крыму, губерні.

Радактары:

З. Жылунович, І. Петрович.

Выдавец:

Беларускі Нацыянальны Камісарыят.

Бежанцы-Беларусы.

—дзе б вы ня жылі—

Паведамляйца неадложна поштау

Сколькі вас дзе живе (мушчын, кабет, дзяцей), якіх хто гадоу ад роду і скуль вы родам, як живеца вам, калі хацелі б вернуцца дамоу і куды б імянна (точны адрес).

Паведамце ваш белар. націан. камісарыят

Москва, Коварская, 52.

АРГАНІЗУЮЦА.

Беларускі хор.

Беларускі аркестар.

Беларускі драматычны гурток.

Просім беларусаў пеуцоу, музык і артыстаў запісацца цераз пошту па адрэсу:

Армянскій перевул., 9, кв. 46; О. Дыло.